

Fem pinya! El detectiu Hopper és tranquil·lament al despatx fent un cafè mentre llegeix el diari, quan de sobte sona el telèfon; és un cas nou. Aquest no és un cas qualsevol, és un cas que requereix fer equip. Un cas d'aquells en els que aprens a *fer pinya!*

ALUMNAT: Primària (Cicle Superior).

TEMPS APROXIMAT: dues o tres sessions de 50 minuts.

OBJECTIUS:

- Ajudar els infants a identificar i prendre consciència de les habilitats per a la vida i oferir espais i oportunitats per tal de practicar-les a l'aula i a casa.
- Donar a conèixer als infants els ODS i ajudar-los a reflexionar sobre el desenvolupament sostenible i la justícia social.
- Treballar l'habilitat de col·laboració i treball en equip i els ODS Pau, Justícia i Institucions Sòlides i Aliança pels Objectius.

Cal tenir en compte que, per simplificar la proposta, plantegem treballar una sola habilitat i 2 ODS en aquest vídeo. Tot i així, és possible que hi trobeu diverses habilitats i ODS, ja que aquesta és la seva naturalesa i és difícil separar-ho. L'objectiu pedagògic és oferir diferents oportunitats d'aprenentatge per treballar les 10 habilitats per a la vida i els 17 ODS al llarg dels diferents vídeos de la sèrie ***Investiguem habilitats amb el detectiu Hopper***.

HABILITAT PER A LA VIDA PRINCIPAL: Col·laboració i Treball en Equip: Ser capaç de treballar i cooperar amb els altres de forma respectuosa i essent conscient de les capacitats d'un mateix, tot confiant en les de l'altre. Compartir estratègies i assumir responsabilitats de lideratge per contribuir a l'assoliment d'un objectiu compartit.

ODS PRINCIPALS: Pau, Justícia i Institucions Sòlides (ODS 16): promoure societats pacífiques i inclusives per aconseguir un desenvolupament sostenible, proporcionar accés a la justícia per a totes les persones i desenvolupar institucions eficaces, responsables i inclusives a tots els nivells. **Aliança pels Objectius (ODS 17):** enfortir els mitjans per a implementar i revitalitzar l'Aliança Mundial per al Desenvolupament Sostenible.

Aquesta proposta pedagògica dona resposta a les competències bàsiques de l'àmbit d'educació en valors socials i cívics.

Realització i Producció del vídeo: El Detectiu Hopper (Pere Hosta i Helena Escobar) i Dipsalut

Proposta pedagògica: Equip del «Sigues tu» de Dipsalut

SESSIÓ 1. COL-LABORACIÓ I TREBALL EN EQUIP

DESENVOLUPAMENT: Visioneu el vídeo amb el vostre alumnat. Us recomanem fer-ho d'una tirada i posteriorment fer un segon visionat i anar aturant el vídeo per facilitar la interacció en diferents moments de la història. A partir de la frase final «**Quina habilitat ha descobert en Hopper?**» podem fer una pluja d'idees i anotar-les a la pissarra, o seure en cercle a terra i, senzillament, compartir. Demaneu-los que expressin: *Quina habilitat penseu que ha descobert en Hopper? Per què? Quines altres habilitats hi podrien estar relacionades? Per què?*

Cal tenir en compte que potser l'alumnat identifica una habilitat diferent a la proposada; en aquest cas serà interessant reconduir-ho cap a **col·laboració i treball en equip** i recollir les diferents opinions per quan es treballin les altres habilitats més endavant.

Algunes possibles preguntes de debat són: *Penseu que és important aprendre a col·laborar i treballar en equip? Per què? Què us pot aportar com a grup saber col·laborar i treballar en equip? Per a vosaltres, és fàcil o difícil col·laborar i treballar en equip? Per què? Quins aspectes diríeu que són importants per poder treballar en equip? Si volem que en un grup hi hagi col·laboració i treball en equip, la responsabilitat és individual o col·lectiva? En el vídeo apareix «el desmotivats», què pot fer que una persona es desmotivi en un grup? Com podem col·laborar individualment per integrar les diferents personalitats d'un grup?*

Podeu fer grups de tres o quatre per tal que debatin aquestes o altres qüestions relacionades amb l'habilitat. Un cop finalitzat el debat, podeu demanar a l'alumnat que es posin d'acord per trobar un titular relacionat amb la col·laboració i el treball en equip, com si fossin un grup de periodistes.

REFLEXIÓ PERSONAL. Reflexionem sobre la col·laboració i el treball en equip. Els proposem que es prenguin una estona d'autoreflexió i escriguin en un full entre dues i tres qualitats personals que ajuden a crear col·laboració i treball en equip en el grup classe, i entre dues i tres actituds o accions personals que no hi ajuden. Per exemple, com a qualitats que ajuden puc escriure: escolto, respecto el torn de paraula, dono un cop de mà a qui ho necessita; i com a actituds o accions que ho dificulten puc escriure: quan alguna cosa no m'agrada m'enfado, soc desordenat/da, a vegades faig bromes pesades a altres alumnes. Un cop les tinguin, poden compartir el que han escrit, i podeu anar anotant a la pissarra el que vagi sortint en dues columnes: ens uneix – ens distancia. Així s'adonaran que tot el que fem a nivell individual té una repercussió grupal, ho faci qui ho faci.

PEUS LIGATS. Per fer aquesta dinàmica us recomanem sortir al pati o a algun espai diàfan i gran, com un gimnàs. Per fer-la necessitareu cordes o cintes fortes per poder lligar els turmells de l'alumnat.

La dinàmica anirà augmentant de dificultat a mesura que avanci la sessió. Podeu començar fent parelles i lligant-los els turmells (el turmell esquerra d'una persona amb el dret de l'altra). Quan totes les parelles estiguin lligades, els expliquem que l'objectiu és fer un recorregut caminant (per exemple, d'una banda a l'altra de l'espai on estigueu). És important que tinguin present l'objectiu i puguin arribar a la meta proposada sense que cap dels dos membres de la parella caigui a terra o es deslligui. La primera parella que arribi, serà la que haurà assolit l'objectiu.

Quan ja ho hàgiu fet de dos en dos, podeu lligar els turmells de 4 persones, després de 8 i així 3 o 4 vegades fins que tot el grup estigui unit per assolir l'objectiu. Tingueu present que la dificultat augmenta a mesura que hi ha més alumnes lligats, perquè els que estiguin al mig tindran ambdós turmells lligats. Això els motivarà a trobar estratègies de coordinació. Si volguéssiu augmentar la dificultat, podríeu fer-ho anant cap endavant i després cap enrere, segons el temps que tingueu.

Us recomanem que, a mesura que avanci l'activitat, aneu observant què passa amb l'alumnat per poder, *a posteriori*, crear un debat sobre la col·laboració i el treball en equip. Podeu compartir aquestes preguntes: *Com us heu sentit durant la dinàmica? Ha estat més fàcil en parelles, en grups petits o amb el grup sencer? Heu observat quina actitud teniu cadascú quan treballeu en equip? La sabríeu dir? Hi ha alguna cosa que no us hagi agradat? Quina? I alguna cosa que us hagi agradat? Considereu que hi ha hagut col·laboració i treball en equip en aquesta dinàmica?*

A continuació, després de la dinàmica i el debat, ja sigui el mateix dia o un altre, us proposem fer una dinàmica que es diu **EL LEMA QUE ENS REPRESENTA**. Per fer aquesta segona part, els preguntarem si saben què és un lema i conjuntament anirem definint què significa. Un cop tinguin clara la idea, els proposarem que s'asseguin en rotllana i parlin del lema que els agradaria que els representés. Durant aquesta estona cal que fomentem el diàleg, l'escolta, el respecte i la presa de decisions consensuada, ja que és molt important que es posin d'acord. Els explicarem que han de trobar un lema que els defineixi com a grup, amb el qual tothom hi ha d'estar d'acord. Podeu fer recerca de lemes per internet i mostrar-los amb el projector a la resta del grup. Us deixem algunes idees: «Els individus marquen gols, però els equips guanyen partits», Zig Zigar; «Les fortaleses estan en les nostres diferències, no en les nostres similituds», Stephen Covey; «Treballar en equip divideix el treball i multiplica els resultats», anònim.

Un cop el tinguin podeu començar a elaborar un mural fent el lema amb un collage de lletres de retalls de revistes, pintant, o com us agradi més. Cada lletra pot ser de diferent mida, color, textura, etc. L'important és que tothom hi col·labori i que el pengeu a l'aula.

SESSIÓ 2. ODS 14 (ALIANÇA PELS OBJECTIUS) I ODS 16 (PAU, JUSTÍCIA I INSTITUCIONS SÒLIDES)

DESENVOLUPAMENT: torneu a veure el vídeo amb l'alumnat i demaneu-los que anotin en un paper el nom dels dos ODS amagats (ODS 16, min 2:29; ODS 17, min 1:57). A partir d'aquí, els podeu demanar la resposta individualment o bé posar-los en grups per tal que es posin d'acord.

El detectiu Hopper decideix sumar esforços per poder resoldre un cas. Ara que ja sabeu una mica més sobre l'habilitat de col·laboració i treball en equip, *penseu que aquesta habilitat pot ajudar a assolir pau i justícia al món? Com?*

PAU, JUSTÍCIA I INSTITUCIONS SÒLIDES: proposarem al grup classe que visualitzin l'escola com una institució sòlida, com podria ser un govern, una delegació de govern, una organització, etc. Abans de començar els preguntarem si consideren que a l'escola hi ha relacions pacífiques i d'altra banda, si hi detecten injustícies. Possiblement, començarà un debat. A partir d'aquí posarem en comú les idees i

anirem anotant a la pissarra què passa a l'escola que propicia que no hi hagi pau o un ambient pacífic, i quines injustícies consideren que s'hi produeixen.

Quan hàgiu fet un recull de totes les propostes, agrupeu-les si veieu que es poden classificar segons temàtiques, espais, etc. A continuació, per grups, els proposareu que creïn possibles solucions pels aspectes que hagin sortit. Un cop ho tinguin, els demanarem que exposin les idees davant del grup classe.

Si us engresqueu com a grup classe, podeu exportar el treball a tota l'escola. Trieu algunes de les idees (aniria bé una de cada grup) per evolucionar-la, treballar-la i portar-la a terme a l'escola.

ALIANÇA PELS OBJECTIUS: us proposem que observeu un mapa del món (el podeu projectar) i parleu de característiques de diferents països: quins són considerats del primer món, quins són els països en via de desenvolupament, si coneixen algun lloc al món on hi hagi conflictes bèl·lics, a quins llocs hi ha més cura del medi, si coneixen algun lloc on s'estiguin notant molt els efectes del canvi climàtic, etc... Un cop hàgim fet una visió del món i les coses que sabem d'ell, els preguntem: imaginem que el món, tots els països del món, formen part d'un equip; considereu que el món sap col·laborar i treballar en equip? Si el món (aquest equip que és el planeta Terra) tingués un objectiu comú, *quin diríeu que és? Us agrada? Quin o quins són els objectius que hauria de tenir el món?*

Aquesta activitat la podeu fer en grup i individual. Primer genereu una mica de debat i reflexió grupal, i després cadascú, a títol individual, pot escriure un breu text responent les preguntes anteriors. També els podeu proposar que creïn una imatge visual, ja sigui una fotografia, un muntatge fotogràfic, un breu vídeo, etc. per acompanyar el text. Un cop ho tinguin, un a un, podran compartir i llegir les seves reflexions o propostes com a ciutadans/es del món sobre quins objectius comuns hauria de tenir el món. Podran utilitzar el suport visual que hagin creat per presentar-ho al grup.

Per aprofundir una mica més i unificar el treball dels dos ODS que treballem en aquesta fitxa, els podeu proposar un treball en grups de 3 o 4 alumnes. Cada grup se centra en un país del món i investiga la seva situació social, política (de lleis i drets), mediambiental, de salut, educació, gènere, etc. Han de veure quines són les problemàtiques que van en detriment de la pau i la justícia i trobar-hi possibles solucions. Un cop hagin acabat aquesta anàlisi, han d'estudiar si alguna de les solucions que han trobat passa per crear aliances amb altres països, o bé qüestionar-se si resoldre el conflicte del propi país pot ajudar a crear aliances amb altres països. Finalment, cada grup pot fer una presentació del país explicant-ne les característiques, la situació actual, les possibles solucions i les possibles aliances.

PER ACABAR, i per ser conscients de la relació amb l'habilitat treballada, podeu fer la següent reflexió: teixim vincles segons el tipus de relacions que establím en els grups dels quals formem part (família, escola, extraescolars, veïns, etc.). *T'animes a crear relacions que sumin les potencialitats de cadascú per fomentar pau i justícia en l'entorn més proper?*